

BESCHERMED

NEGEN zingende gongslagen.
Negen uur in den avond.

Met een zucht van opkomende ergernis laat Elly 't haakwerkje, waaraan ze bezig is, een oogenblik rusten op de donkere pluche-figuren van het tafelskleed, en kijkt naar de pendule, om zich te overtuigen, dat ze zich in 't tellen wezenlijk niet vergist heeft.

Ja, werkelijk, negen uur al. Een diepe rimpel trekt zich in Elly's voorhoofd, als ze de wijzers in uitdagende precisie hun weg ziet vervolgen, en voor de zooveelste maal dien avond vraagt ze zich af: „Waarom komen ze nu niet! Wat ongelooflijk flauw is dat! We hebben toch zoo afgesproken, dat ze voor den Zondag terug zouden zijn.”

Sedert Maandag speelt ze huismoedertje voor Toos, haar eenige zuster, die nu bijna vier jaar geleden, met haar Jan, 't gezellige nestje betrokken heeft aan het kanaal, waar Jan een kweekerij is begonnen.

Al heel vlug na elkaar hebben twee blonde baby's hun heldere kijkers opgeslagen in 't kanaalhuis, de liefste en gezondste handenbindertjes, die ooit een moeder het uitgaan belet hebben. En wat vader Jan betreft, die heeft behalve zijn zoons, nog zijn andere handenbinders, zijn groote zorgenkinderen, in de gedaante van de kassen en de rozen en de zilversparren, die onafgebroken arbeid en toewijding eischen.

Maar nu vader, Jans vader, de oude predikant in het hooge Noorden, zijn ambtsjubileum viert, hebben ze alles er op gezet, om 't familiefeest bij te wonen. Hoe heeft Toos zich niet verheugd op dit uitstapje, zonder de spanning, die het reizen met kinderen altijd met zich brengt. Als een langontbeerde vacantie zou 't zijn; als de eenmaal uit- en afgestelde huwelijksreis.

En daarbij dan nog het veilige gevoel, dat de kleintjes thuis in de beste handen, in tante Elly's handen, mogen achterblijven.

„Van Maandag tot Zaterdag. En in ieder geval komen we zoo tijdig terug, dat je nog naar huis kunt gaan; werkelijk, El, daar kun je op rekenen.”

Alleen op die voorwaarden dan ook heeft El haar vader, wier kameraad en huishoudster ze is, voor een paar dagen alleen gelaten: Zaterdag weer naar huis, dat vader niet ook nog den Zondag alleen zit. Dat ze hun gemeenschappelijken kerkgang kunnen hebben, en dat Elly's Zondagsschool-klasje niet vergeefs behoeft te wachten.

Er is nog wel iets, dat Elly echter niet vertelt: De brief van Jaap, die 's Zaterdagavond altijd komt; de brief van Jaap, die Elly's allerliefste is. Den ganschen Zaterdag zijn Elly's vreugdevuren ontstoken, omdat ze dien brief vol liefde en toekomstplannen onderweg weet. En nu zal 't nog zoo gaan, dat de brief ginds ligt, aan den verren boschkant van het snel zich uitbreidende villadorp, en dat zij, Elly, hier moet blijven, in 't huis aan 't kanaal.

Weer een zingzang! Half tien!

In ergernis staat Elly op, om in de voorsuite den weg af te kijken. Flauw licht de grintweg in dwalende maanschijnsels. Donkere verscheurde wolken laten zich door den krachtigen herfstwind gedwee voortjagen, en aan de bijna ontkleede boomen van den kanaalberm, voeren nog enkele stervende bladeren hun laatsten strijd om 't bestaan.

Een rood scheepslichtje deint met de korte kanaalgolfjes op en neer, maar geen heldere fietslantaarns op den weg kondigen de komst van de langverbeide reizigers aan. Huiverend wendt Elly zich af van 't eenzame en gure, dat haast door de vensters van 't veilige kanaalhuis naar binnen wil dringen.

Ze houdt niet van dit herfstweer, dat aan dezelfde ergernis schijnt te lijden, als zij zelve. 't Maakt haar zwaarmoedig; 't doet haar verlangen naar Jaap, die er toch niet is; die eerst met Kerstmis komen kan.

Op lichte voeten doet ze haar gewonen gang naar de kinderkamer, om te zien, of de kleinjes nog goed toegedekt liggen.

Zacht opent ze de kamerdeur, koestert in haar warme handen een paar koude, bloot gewoelde voetjes en trekt bij den ander een dekentje terug van 't kleine, warme hoofdje.

„Mamma”, fluistert een aandoenlijk droommondje. En nog eens: „Mamma”. Die eernaam doet Elly even nog dralen bij de twee witte, gelijke kinderledikantjes; ze kijkt naar de vredig stilte der gezichtjes op 't witte linnen, en denkt aan Jaap, aan 't doktershuis, dat eenmaal, ergens, ergens, zijn deuren voor hen beiden openen zal. En aan het Wonder, dat zich ook in hun leven voltrokken gaat, op Gods tijd. Dan — onverwachts nog, alarm van fietsbellen bij 't tuinhok. 't Scheurt pijnigend door de stilte en jaagt Elly overhaast de trap af, naar beneden. Zóó, zóó, daar zijn ze dan toch! Eindelijk! Juist met het slaan van tien.

Vroolijk, verwaaid, en warm van 't loopen, dat ze hebben moeten doen, staan ze voor Elly, met één heele en één onbruikbare fiets, en de reisbagage nog bovendien.

„Vreeselijk pech gehad” rumoert Jan opgewonden nog steeds, terwijl hij de koffers in de gang deponeert. 't Was een sjouw hoor, om thuis te komen! Waar is Toos? Al naar boven? Hoe is 't met de kwajongens gegaan?”

„Zeg, El, je bent toch maar een pracht van een schoonzus. Heb je nu nog wat voor ons te drinken ook? We versmachten na dien tegenwind.”

„Ja, er is koffie, al sedert zeven uur. Maar jullie zijn ook zoo ontzettend laat!”

„Je blijft vannacht natuurlijk nog hier, hè El?” vraagt Toos, wanneer ze zacht, voldaan over het tweetal, de kamer weer binnenkomt.

„Liever niet”, antwoordt haar zuster, voorzichtig hanteerend met de warme koffiemelk.

En even later: „Neen, ik blijf van-

nacht niet meer hier. 't Is pas even tien uur, ik kan nog best naar huis gaan. En je weet, dat vader wachten blijft, en ongerust wordt, als ik niet kom. Je weet, hoe vader is, op dat punt.”

„'k Zal je brengen, als je persé gaan wilt,” zegt Jan, genietend van zijn koffie.

„Trek je jas maar vast aan, 'k ben zóó klaar.”

„Onzin,” besluit Elly kortaf. „Je hebt pas met twee fietsen gesjouwd. Je bent doodop en Toos niet minder. 't Is je werkelijk wel aan te zien. Jullie gaat naar bed, menschen, en ik ga alleen. En, hoor eens, ik ben vijf en twintig jaar, dat is heusch oud genoeg, om 's avonds alleen over de straat te gaan.”

Nu legt Jans ridderlijkheid het gemakkelijk af, tegen Elly's overtuigende woorden en tegen zijn eigen groote vermoeidheid.

„Och ja, 't is eigenlijk ook zoo. Wat zou er hier nu kunnen gebeuren. En ik moet datzelfde eind dan nog weer terug ook?”

Onderwijl heeft Elly haar stevige jas reeds aangetrokken, 't lakensche mutsje als een stormkap over ooren en haarlokken getrokken.

„Zeg, Toos, 't eten voor morgen is al in orde, en Jaantje heb ik tot elf uur verlof gegeven. Haar vrijer is jarig, en dat vieren ze bij haar thuis.”

„En daar kan Elly voor meevoelen,” moet Jaap nog even plagen.

„Precies zoo,” is het antwoord. „Nou, dag saâm, morgen goed uitslapen, hoor! En gauw eens bij ons aankomen, om alles te vertellen.”

Na een laatste „dag” sluit zich de deur van het kanaalhuis achter haar en zoekt ze in 't plotselinge duister den uitgang van 't voortuintje.

Nu de handen in de zakken geduwd en flink den pas er in gezet, dan is ze in een kwartier in het dorp. Dan ligt de schaars-bewoonde kanaalbuurt gelukkig achter haar en is de rest van den weg niet meer dan een wandeling voor het genoegen.

Maar voor dat het zoo ver is, moet eerst de kleine brugwachterswoning

gepasseerd worden, waar Elly's schrikbeeld huist, de zwarte altijd grommende waakhond, waarvan niemand tevoren weet, of hij los of vast zal zijn.

Den anderen kant van den weg houdend, opdat de hond toch maar niet zou kunnen meenen, een indringer voor zich te hebben, zoeken Elly's spiedende oogen het bekende, kleine erf af. Flauw onderscheidt ze in het zwerfende maanlicht het propere klinkerstraatje en weet daarnaast den rand dahlia's, die hun allerlaatste bloemen nog hebben gewaagd te ontplooiën. En meteen ziet ze ook den hond, geheel los nu en regelrecht op haar afkomend. Het bloed stormt naar haar gezicht. „Zie je, daar heb je 't nu al. Nu is ze overgeleverd aan het snuffelende monster.”

„Wat zou Jaap zeggen?”

„Toe, kleine Els, dapper wezen, meisje! 't Is maar een hond en nog wel een geciviliseerde. En dan, er is immers bescherming voor zulken, als jij bent. Nog wel tegen ergere dingen ook!”

Ja, Jaap, maar jij bent er nu niet. En jij kan ook heelemaal niet weten, als man, hoe diep zoo'n angst bij een meisje kan gaan.

Onderwijl loopt Elly kalm door, probeerend haar bangheid te overwinnen; den hond voorbij, die een waarschuwend gebrom laat hooren. Als nu de bruggebaas maar kwam kijken naar 't vermeende onraad! Doch de lage deur blijft gesloten en met schrik constateert Elly, dat de hond zijn vrijheid gebruiken gaat, om met haar mee te loopen. Niet bassend of brommend nu, maar in een stilzwijgen, dat op den duur minstens even onheilspellend is, en even zenuwtergend.

Schuin achter Elly, langs den kanaalberm, loopt hij mee, snuffelt soms even aan een paaltje of struik, maar van terugkeeren is geen sprake.

Ze probeert hem te helpen, hem op een idee te brengen: „Allo Nero! naar den baas! Zoek den ouden baas dan!” Maar 't wordt met zoo weinig overtuiging gezegd, dat de hond 't niet eens noodig oordeelt, er acht op te slaan. Nu kan de vrouw nog als lokaas

dienst doen. „Gauw Nero! zoek 't vrouwtje!” vleit ze, waarop een verveeld gebrom het eenige antwoord is.

Opeens begrijpt Elly, dat de plannen van den hond vast in zijn brein zijn gegrift en dat niemand hem daarvan af zal kunnen brengen. Dan maar doorloopen, den nu eindeloozen kanaalweg langs, met het zwijgendvolgende dier achter zich.

't Beste zal nog zijn, aan andere dingen te denken: aan vader, die nu in de gezellige zitkamer wacht op zijn dochter; aan Jaaps brief, die eveneens reeds wacht, door vader zóó gelegd, dat ze hem dadelijk bij 't binnenkomen zien moet.

Ongetwijfeld helpt 't beproefde middel ook nu, maar toch doet een angstige nieuwsgierigheid haar telkens omzien naar den hond, die trouw blijft volgen, den heelen weg lang.

Daar wenken eindelijk de roode en groene lichtjes van den spoorwegovergang en vurig wenscht Elly, dat haar achtervolger nu rechtsomkeert zal maken. Er komt dan nog, ook zonder hond, een vervelend, donker stuk van den weg, langs onbenut bouwterrein met veel wild struikgewas, en als eenige menschenwoning een berucht cafeetje.

Wanneer ze den spoorwegdijk over is, kijkt Elly eens achterom. Inderdaad niets te zien? Geen Nero meer? Een blij gevoel van bevrijding begint juist bij haar op te komen, als ze ziet, dat ze zich te vroeg verheugd heeft. Want, na eenig snuffelen aan de hekken en een dreigend gebrom tegen een onzichtbaren vijand onder een doornhaag, komt hij weer nader, en loopt mee, als te voren.

„Zeker tot aan huis toe,” denkt Elly gelaten. „Nu ja, 't ergste is nu toch voorbij.”

„Maar ik ga er toch eens over klagen,” en ze hoort reeds zichzelf verontwaardigde woorden zeggen tegen den goedmoedigen, ouden bruggebaas.

In 't cafeetje rumoeren late bezoekers. Een schorre lach, ruw geschreeuwde woorden, en daarop weer een davering van pret, slaan door de matglazen

vensters naar buiten. En even later wordt de deur opengegooid. Een troepje verhitte, jonge werkkerels komt naar buiten schonkeren, op zoek naar nog meer bevrediging voor hun overprikkelde gedachten.

Dadelijk krijgen ze Elly in 't oog.

„Jongens! een meid! Daar heb je een meid!” klinkt 't gnuivend uit de troep.

„Laat loopen, Sjors, 't is een juf-frouw!” waarschuwt een kalmere stem; maar: „een meid is een meid”, gooit Sjors vloekend terug, terwijl hij, spottvleidend, zijn arm om Elly's schouder probeert te leggen, in walgelijke liefkoozing.

Zoo onschendbaar heeft Elly zich altijd geweten; zoo geborgen in Jaaps liefde en beveiligd door haar eigen zuivere gedachtenleven, dat de mogelijkheid van zulk een verraad zelfs nooit bij haar opgekomen is. 't Maakt haar radeloos, en in die radeloosheid doet ze 't eenige, dat ze niet had moeten doen. Ze schokt met haar bovenlijf, om den arm van zich af te schudden, niet wetend, dat juist dit tegenstribbelend bewegen het dier in den jongen kerel prikkelt om zijn prooi vaster te grijpen.

Een vloed van ruwe woorden, als liefdetaal bedoeld, pijnigt haar ziel en doet brandende tranen van oproerige schaamte in haar oogen komen.

En rondom haar niets dan lachende snuiten, die hun kameraad aanhitsen.

„Vooruit dan Sjors! Pak d'r aan, sleurt 'r de struiken in.”

En dan gebeurt plotseling het wonder.

Vaster voelt Elly den arm om haar schouder. Ze ruikt den drankadem van den man, die nu probeert haar gezicht op te heffen, om 't te kussen. Als door een nevel hoort ze het grove schaterlachen der anderen, die 't geval een buitengewone grap schijnen te vinden. „Toe dan, Sjors! Vooruit dan, jong!”

„Dan komt, met kwaadaardig keelgeluid, een hond dreigend naderbij. Een paar sprongen, een felle open hondsbek, een geroep van: „Pas op Sjors! Ze hêt een hond bij d'r!”

Daarna een vloekende verwensching van Sjors, die, achterover, op den grond

ligt, met Nero vlak boven zich, den hijgenden bek wraaklustig opengesperd.

En Elly weet zich bevrijd. Op eens is het haar alsof een machtig licht begint te schijnen; zoo'n afglans van God, waarbij de verborgen dingen openbaar worden.

„Dus daarom! dus daarom! Daarom moest die hond haar achtervolgen! Om grooter onheil af te wenden. Zorgt God dus zoo voor Zijn kinderen, dat Hij zelfs de dieren gebiedt, om Engelen's dienst te verrichten, en is er dus toch een zeer vaste bescherming voor zulken, als zij?”

Een seconde lang staart Elly onbeweeglijk in de dingen, die haar ontdekt zijn.

Dan bemerkt ze, dat de man reeds den hond van zich af heeft geschud en zich verslagen bij zijn kameraden gaat voegen. En Nero heeft den terugweg reeds ondernomen naar 't bruggehuis, en is al verdwenen in de schaduw der bermstruiken.

„Hij heeft zijn werk gedaan voor vanavond,” denkt Elly glimlachend en heel haar verderen thuisweg gaat ze, als in 't licht van Gods tegenwoordigheid.

In datzelfde licht staat ze ook voor haar vader, in de kamer, om 't gebeurde te vertellen.

„Ik was zoo bang voor dien hond, vader. Maar hij moest met me mee loopen. Van God moest hij het. Geloof U ook niet, vader?”

En de oude man glimlacht, als een, die veel verborgen dingen gezien heeft, en kust zegenend zijn kind op 't gloeiende voorhoofd.

„Ja kind, ik weet 't zeker.”

„Is heel meraokel,” hoort ze later eens den bruggebaas tegen zwager Jan zeggen.

„Is heel meraokel, wat veur een hekel die Nero toch hêt aon zukke jonge kerels. As jong dier zijnde, hebben ze um eens een poot loaten breken, en dat het-ie ze nooit vergeyen.”

Maar die mededeeling doet aan Elly's vreugde over Gods bescherming niet den minsten afbreuk.

Taroetoeng, Sumatra 1933